

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

19 בדצמבר 2018

828

ר"א בטבת התשע"ט

עמוד

70 הצעת חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה) (תיקון), התשע"ט-2018

הצעת חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה) (תיקון), התשע"ט-2018*

1. תיקון סעיף 1 בחוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התשע"ו-2016¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, במקום "כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)".
2. תיקון סעיף 5 בחוק העיקרי, בסופו יבוא "ועד ליום י"ד בחשוון התשפ"א (1 בנובמבר 2020)".
3. תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007², בסעיף 6א, במקום "ו' 2018" יבוא "ע' 2020".
4. תחילתו של חוק זה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019).

ד ב ר י ה ס ב ר

גדול יותר מהכנסות העבודה של זכאי שהוא הורה עצמאי. לפי הוראת השעה, ביחס לחלק ההכנסה מעבודה שמעבר לסכום הראשוני שאינו מובא בחשבון ועד לשיעור של 33.81% מהשכר הממוצע, כלומר עד לסכום של כ-3,300 שקלים חדשים, שיעור הניכוי מההכנסה יהיה 75%. כלומר, מסכום הגמלה יופחת שיעור של 25% מההכנסה. לעניין חלק ההכנסה העולה על הסכום האמור, שיעור הניכוי נותר 40%. כלומר, מסכום הגמלה מופחת שיעור של 60% מההכנסה.

על פי הוראת השעה, על המוסד לביטוח לאומי לבחון את יישום הוראת השעה ולדווח על כך לכנסת. המוסד לביטוח לאומי בחן את השפעת שינוי המדיניות על שיעור התעסוקה וההכנסה המשפחתית בקרב משפחות שבראשן הורה עצמאי, המקבלות גמלת הבטחת הכנסה או תשלום מזונות, ומהנתונים שדווחו לכנסת עלה כי מצבן של חלק ממשפחות אלה הוטב. לפיכך מוצע להאריך את הוראת השעה בשנתיים נוספות עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020), וכן לקבוע כי חובת הבחינה תמשיך לחול וממצאיה ידווחו לכנסת פעם נוספת, עד יום י"ד בחשוון התשפ"א (1 בנובמבר 2020).

עוד מוצע לתקן את ההוראה בחוק להגדלת שיעור השתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשע"ח-2007, הקובעת כי ממענק העבודה שהורה עצמאי זכאי לו בעד שנות המס 2017 ו-2018 תנוכה התוספת לגמלת הבטחת הכנסה או לתשלום מזונות שקיבל כתוצאה מהוראת השעה, ולקבוע שהוראה זו תחול גם בשנות המס 2019 ו-2020.

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, נחקק במטרה לספק רשת ביטחון סוציאלית לתושב שאין בידו די אמצעים למחייתו, באמצעות מתן גמלת הבטחת הכנסה. שיעור הגמלה נקבע, בין היתר, בהתחשב בהכנסות של הזכאי לגמלה. חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, קובע את זכאותו של מי שניתן לזכותו פסק דין למזונות לקבל תשלום מזונות מהמוסד לביטוח לאומי בהתקיים תנאים הקבועים בחוק. שיעור התשלום שישלם המוסד לביטוח לאומי נקבע גם הוא, בין היתר, בהתחשב בהכנסות של הזכאי. אופן חישוב ההכנסות של הזכאי לעניין הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה ולמזונות כאמור דומה.

הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה או לתשלום מזונות מוגבלת לסכומי השתכרות קטנים יחסית, וכל השתכרות הגבוהה מסכומים אלה מביאה לשלילת גמלת הבטחת הכנסה או תשלום המזונות, ועקב כך גם לשלילת הטבות נלוות הניתנות על ידי גופים שונים. משכך, נוצר תמריץ שלילי להגדלת סכום ההכנסה מעבודה של הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה או לתשלום מזונות, מחשש שמא הגדלת ההכנסה מעבודה תגרום בסופו של דבר להפסד העולה על הגדלת ההכנסה.

כדי לעודד הורים עצמאיים להשתלב בשוק העבודה או להגדיל את הכנסתם מעבודה בלי שתיפגע זכאותם לגמלת הבטחת הכנסה או לתשלום מזונות, נקבעה בחוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התשע"ו-2016, הוראת שעה לשנים 2017 ו-2018. בהוראת השעה נקבע כי בחישוב ההכנסה לעניין הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה או לתשלום מזונות לא יובא בחשבון חלק

* הצעת חוק מס' 5833/20/פ (מספר פנימי: 2075744); הועברה לוועדה ביום כ' בכסלו התשע"ט (28 בנובמבר 2018).

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 1155.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ח, עמ' 515.